سرآمد اقتصاد
شنبه-۱۶ دی ۱۴۰۲-سال هفتم-شماره ۱۸۲۶

گفت و گوی «اقتصادسرآمد» با باستین و شکیبی نسب در نمایشگاه صنایع دریایی و دریانوردی بوشهر؛

اقدامات خوبی در حوزه کشتی سازی و تعمیرات کشتی بوشهر در حال انجام است

آیا اقتصاد دریامحور، استان بوشهر را شکوفا می کند؟

گروه صنایع دریایی – امید اسماعیلی - با ابلاغ سیاست های نه گانه مقام معظم رهبری در حوزه توسعه دریامحور، نخستین نمایشگاه تخصصی صنایع دریایی و دریانوردی در استان بوشهر با هدف معرفی ظرفیت استان‌ها در حوزه دریا و دریانوردی، انتقال تجارب و تکنولوژی و فراهم سازی زمینه فعالیت سیاست‌های ۹گانه ابلاغی برگزار شده است. در این نمایشگاه که از دوازدهم تا پانزدهم دی ماه برپا شد، ٦٧ شرکت در قالب ٤٧ غرفه در حوزه کشتی سازی، تعمیرات کشتی، مهندسی دریایی، تجهیزات لایروبی و خدمات دریایی در حوزه بیمه و بانک حضور داشتند.

استان بوشهر، با برخورداری از ٥٤ درصد مرز ساحلی در نوار ساحلی جنوب، بیشترین مرز آبی کشور را در جنوب کشور دارد و به عنوان یکی از استان های با ظرفیت بسیار بالا در راستای توسعهٔ اقتصاد دریامحور محسوب می شود و از فرصت ها و ظرفیت های کم نظیری در حوزه توسعه دریامحور برخوردار است که در صورت بالفعل شدن می تواند سیمای استان را توسعه یافته‌تر کند و براساس سرمایه‌های وجودی آن استان، پیشرفتی که استان بوشهر مستحق آن است، رقم خواهد خورد.

در جریان نخستین نمایشگاه تخصصی صنایع دریایی و دریانوردی، روزنامه دریایی اقتصاد سرآمد با معاون هماهنگی امور اقتصادی استانداری بوشهر و مدیرکل بنادر و دریانوردی استان بوشهر، درباره ظرفیت‌ها، موانع و تسهیلات پیش روی توسعه و اقتصاد دریامحور استان بوشهر گفت و گو کرده است که نظر شما را به آن جلب می کنیم.

علی باستین، معاون هماهنگی امور اقتصادی استانداری بوشهر:
آزادسازی ظرفیت کامل اقتصاد دریامحور استان بوشهر در گرو اتصال بوشهر به کشور است

اقتصاد سرآمد: برای نقش آفرینی مؤثر استان های ساحلی جنوب در اقتصاد دریامحور چه راهکاری پیشنهاد می کنید که هر استان به صورت بخشی و جزیره ای عمل نکند؟

علی باستین: نخستین نمایشگاه تخصصی صنایع دریایی و دریانوردی کشور از ۱۲ تا ۱۵ دی ماه برگزار شده است و شرکت های تخصصی متعددی از ۱۳ استان کشور در این نمایشگاه حاضر شدند. بوشهر افتخار آن را داشت که در بین ۷ استان ساحلی کشور میزبان این نمایشگاه باشد. استان بوشهر بیشترین مرز دریایی را در جنوب کشور ـ ٥٤ درصد ـ را دارد.

هیچ گونه هم افزایی در رابطه با اقتصاد دریامحور در کشور وجود نداشت

باستین می گوید: همان‌طور که همه می دانیم متأسفانه تاکنون هیچ گونه هم افزایی در رابطه با اقتصاد دریامحور در کشور وجود نداشت. همه وزراتخانه ها و سازمان های مرتبط با دریا به صورت جزیره ای اقداماتی را انجام دادند؛ هرچند اقدامات خوبی بوده است، ولی در مقایسه با ظرفیت های بالقوه ای که در حوزه دریا در کشور وجود دارد، نتوانستیم از ظرفیت ها استفاده کنیم. براین اساس، الان حداکثر ٤ درصد از تولید ناخالص داخلی از محل ظرفیت های دریاست.

مقام معظم رهبری، در ارتباط با بارورسازی ظرفیت های اقتصاد دریا، سیاست های ۹ گانه را ابلاغ کردند که در دستور کار مدیران ملی و استانی قرار گرفت. اخیراً به ریاست دکتر مخبر، معاون اول رئیس جمهور و به دبیرخانگی سازمان بنادر و دریانوردی کشور و عضویت اغلب وزارتخانه های در سطح ملی کارگروه تخصصی به منظور اجرایی سازی این سیاست ها تشکیل شده است که ان شاء الله در بخش های مختلف با تدوین سند ملی توسعه دریامحور کشور حداکثر بهره گیری از ظرفیت دریا را داشته باشیم. به تبع آن، در استان بوشهر هم کارگروهی مرتبط تشکیل شده است. در استان نیز کارگروه با دبیری اداره کل بنادر و دریانوردی استان بوشهر و با ریاست استاندار بوشهر تشکیل شده است و این دبیرخانه کارها و اقداماتی خوبی را که در استان انجام شده است را جمع بندی می کند.

باستن در ادامه تصریح می کند که تمام این اقدامات انجام شده و یا پیش رو و برنامه های در دست تدوین، تا زمانی که زیرساخت های لازم برای تحقق این موضوع فراهم نشود، عملا برنامه ابتر می ماند. یکی از مهم ترین زیرساختی که در این راستا باید به بهره برداری

> طرح ها و پروژه زیربنایی و زیرساختی که می تواند ساحل جنوب و استان بوشهر را با هدف حداکثرسازی استفاده از ظرفیت دریا شکوفا کند، یکی اتصال راه آهن شیراز به بوشهر و عسلویه است که بتواند ترانزیت کالاهایی که از طریق بندر بوشهر وارد یا صادر می شود، دیگری راه آهن شیراز ـ بوشهر است که اگر به سرانجام نرسد تمام برنامه هایی که در حوزه بهره گیری از ظرفیت دریا تدوین می شود، به صورت مطلوب به نتیجه نمی رسد،

برسد، راه آهن شیراز ـ بوشهر ـ عسلویه است که باید خط راه آهن به دریا در استان بوشهر دسترسی پیدا کند. آزادراه شیراز به بوشهر یکی از مهم ترین پروژه هایی است که می تواند برای بارورسازی ظرفیت ها کمک شایانی بکند. همچنین، توسعه ظرفیت بندری بندر بوشهر و توسعه جزیره نگین هم یکی دیگر از پروژه هایی است که می تواند فعالیت های بندری را توسعه بدهد.

ما در بخش‌های مختلف توسعه دریامحور از جمله شیلات، صنایع دریایی، گردشگری و به صورت کلی برنامه های در حوزه دریا، سواحل و پسکرانه را برای ارتباط و همگرایی با استان های مختلف کشور در دستور کار داریم که برنامه آن به زودی تدوین می شود که مرجعی خواهد شد که براساس بتوانیم برنامه را در سطح کشور عملیاتی کنیم و سهم خود را از اقتصاد دریا مانند بسیاری از کشورهای دنیا که اقتصاد دریا سهم قابل توجهی تا ٥٠ درصد در تولید ناخالص ملی آن نقش دارد، براساس برنامه هفتم توسعه کشور و به صورت گام به گام دریافت کنیم و این سهم را دوبرابر نرخ رشد کشور که ۸ درصد می باشد، یعنی ١٦ درصد در طول ۱۰ سال آینده افزایش دهیم.

اقتصاد سرآمد: تاکنون چه زیرساخت های فراهم شده تا بتوانیم رشد ذکر شده اقتصاد دریامحور محقق گردد؟

علی باستین: همان طور که ذکر شد ظرفیت های بسیار خوبی هم در حوزه دریا، هم سواحل و هم حوزه دور از سواحل برای تحقق اهداف اقتصاد دریامحور وجود دارد. الان در حوزه پرورش آبزیان برنامه ریزی شده است تا یک افق ٤ ساله آینده ٦٥ هزار تن پرورش ماهی در دریا رقم بخورد. در ساحل نیز، پرورش میگو در سایت‌های بزرگ و کوچک آبزی پروری وجود دارد. پرورش ماهی در سایت‌های کوچک در استخرهای روستایی با استفاده از ظرفیت آب دریا در دستور کار قرار دارد.

همچنین گردشگری دریایی در دستور کار است و از شرکت های مختلفی که در زمینه گردشگری دریایی و ساحلی فعالند، دعوت شده است و امیدواریم که مناطق نمونه گردشگری دریایی را به فعالیت برسانیم. در حال حاضر در حال فراخوان هستیم که برای این امر سرمایه گذار پیدا کنیم.

با توجه به نمایشگاه تخصصی صنایع دریایی و دریانوردی بوشهر، اقدامات خوبی در حوزه کشتی‌سازی و تعمیرات کشتی در بوشهر در حال انجام است

در بخش صنایع دریایی همان‌طور که نخستین نمایشگاه تخصصی صنایع دریایی و دریانوردی کشور را داشتیم، اقدامات خوبی در حوزه این صنعت در کشتی سازی و تعمیرات کشتی در حال انجام است. همچنین، ظرفیت خوبی در حوزه تجارت دریایی در استان وجود دارد؛ ما حدود ۲۰۰۰ لنج صفاری داریم که در حوزه ته لنجی اقلام مورد نیاز کشور را وارد می کنند که در راستای ایجاد اشتغال، تنظیم کالاهای اساسی و کاهش تورم کالاهای مورد نیاز مردم نقش دارند.

شکوفایی ظرفیت های دریایی استان بوشهر در گرو امام سه طرح زیربنایی و زیرساختی است

اقتصاد سرآمد: درخصوص توسعه زیرساخت ها کدام موارد انجام نشده است که باید به سرعت انجام شود تا دسترسی به اهداف برنامه میسر گردد؟

علی باستین: طرح و پروژه زیربنایی و زیرساختی که می تواند ساحل جنوب و استان بوشهر را با هدف حداکثرسازی استفاده از ظرفیت دریا شکوفا کند، یکی اتصال راه آهن شیراز به بوشهر و عسلویه است که بتواند ترانزیت کالاهایی که از طریق بندر بوشهر وارد یا صادر می شود، را انجام دهد، دیگری آزاد راه شیراز ـ بوشهر است که بسیار مهم است که اگر به سرانجام نرسد تمام برنامه هایی که در حوزه بهره گیری از ظرفیت دریا تدوین می شود، به صورت مطلوب به نتیجه نمی رسد، لذا این موضوع در دستور کار هم کمیسیون عمران مجلس قرار گرفته است و هم رئیس جمهور در سفر دوم خود به استان فارس به این موضوع تأکید کردند و در دستور کار وزارتخانه راه و شهرسازی هم هست که ان شاء الله با یک تأمین مالی خوبی این پروژه به زودی شروع شود.

یک فرصت مناسب برای بهره برداری از ظرفیت اقتصاد دریامحور در استان بوشهر، توسعه بندر بوشهر می باشد. الان حداکثر ظرفیت کشتی که می تواند در این بندر پهلوگیری کند، ۳۰ هزار تنی است که بنا داریم با عمق بخشی و لایروبی این بندر، بتوانیم پهلوگیری کشتی های ٥٠ هزار تنی و بیشتر را در این بندر ممکن کنیم. همچنین بنا داریم هم برای ورود کالاهای فله و هم کانتینری و نهادهای دامی مورد نیاز کشور از این بندر استفاده شود. سایر پروژه های زیرساختی در دستور کار قرار دارد، ولی به اندازه این سه پروژه مهم نیستند.

محمد شکیبی نسب، مدیرکل بنادر و دریانوردی استان بوشهر: دو قرارداد به ارزش ۲۴۰۰ میلیارد تومان برای توسعه بندر بوشهر منعقد شده است

اقتصاد سرآمد: در بحث حکمرانی دریامحور، در گره زدن توسعه دریامحور با اقتصاد دریامحور مفهومی به نام تعامل با شهروندان ضرورت تام دارد. قاطبه مردم به صورت مستقیم با تجارت ارتباطی ندارند، اما در برنامه‌ها چه سازوکارهای اندیشیده شده است مخصوصاً شهرداری‌ها و مدیریت شهری و زیرساخت‌هایی که زیست مردم را به دریا گره می‌زنند.

۷۵ درصد مردم شهرستان های بوشهر معیشت شان با دریا و دریانوردی ارتباط دارد

محمد شکیبی نسب: درخصوص ارتباط و تعامل با شهروندان، به صورت خواسته یا ناخواسته شهروندان استان های ساحلی برای اشتغال، ارتزاق و زندگی روزمره ارتباط تنگاتنگی با دریا و دریانوردی دارند. در شهرستان های ساحلی حسب بررسی هایی که انجام شده است، ارتزاق ۷۵ درصد مردم با دریا و دریانوردی ارتباط دارد. در استان بوشهر به دلایل وجود کمتر صنایع در شمال استان این ارتباط خیلی بیشتر از جنوب استان یعنی دیر و کنگان به دلیل وجود پتروشیمی ها می باشد.

توسعه دریامحور می تواند پیشرانی برای توسعه سایر فعالیت های مرتبط با بخش های اقتصادی و تعامل با شهرندان بینجامد که می تواند در این زمینه به طرح های توسعه ای که سازمان بنادر و دریانوردی در سواحل استان در دست اقدام دارد اشاره کرد که در راستای ارتباط و تعامل شهر و بندر بدون نگاه سودآوری و براساس مسئولیت‌های اجتماعی در حال انجام می‌باشد. سازمان بنادر و دریانوردی اقدامات ارزشمندی را در طول نوار ساحلی ۹٦۷ کیلومتری استان بوشهر، برای رفع مشکلات ساحل‌نشینان و تجمع و تراکم جمعیت در سواحل انجام می‌دهد که شامل ۹۲ پروژه مطالعاتی و عمرانی است.

یکی از مهم‌ترین این پروژه‌ها، طرح توسعه بندر بوشهر در مجتمع بندر نگین است که یکی از پروژه های بسیار تأثیرگذار و اشتغال زا برای شهر بوشهر است که خوشبختانه اخیراً هم مجور محیط زیست آن دریافت شد و هم برقراری شریان های حیاتی اعم آبرسانی، برق رسانی و گاز رسانی به مجتمع بندری نگین رقم خورده است.

خبر خوبی که باید اعلان کنم این است که در روز حمل و نقل دو تفاهم نامه سرمایه‌گذاری با بخش خصوصی به ارزش ۲۴۰۰ میلیارد تومان منعقد کردیم که ان شاء الله با حضور این سرمایه گذاران در مجتمع بندری نگین، شاهد رونق اقتصادی بیش از پیش بندر بوشهر به عنوان تاریخچه و کارنامه سازمان بنادر و دریانوردی کشور و مهد تجارت دریایی کشور باشیم.

بندر بوشهر با توسعه و ساختارهای شهری خیلی فاصله دارد

اقتصاد سرآمد: شهر بوشهر در قیاس با شهرها و بنادر جنوبی خلیج فارس، به عنوان یک بندر چه مقدار از نظر نمادها و بهره برداری به وسیله شهروندان قابل دفاع است و با وضع مطلوب چه مقدار فاصله دارد؟

محمد شکیبی نسب: شهر یا بندر بوشهر به لحاظ توسعه و ساختارهای شهری، هنوز با ایده آن‌ها خیلی فاصله دارد، البته این موضوع را بیشتر باید مردم قضاوت کنند و نه مسئولان! بنده به عنوان یکی از شهروندان این استان به این موضوع اعتراف دارم که خیلی از کارهای نشده وجود دارد. الان در شهر بوشهر که یک شهر دریایی است و در مجاورت دریا قرار دارد، از حداقل زیرساخت‌های گردشگری دریایی محروم است که نیازمند ورود سرمایه‌گذاران می باشد تا اسکله‌های گردشگری، ورزش های تفریحی و آبی و ... را فعال بکنند. این زیرساخت‌ها حداقل امکانات لازم برای انتفاع شهروندان از فضای ساحلی و دریایی است که باید از آن‌ها بهره‌مند شوند، اما متاسفانه حداقل امکانات وجود دارد.

در سایر بخش‌ها هم که بیشتر زیرساخت‌های بخش تجارت دولتی و سرمایه‌گذاران بخش خصوصی است که در حال انجام است. در همین موضع از سازمان بنادر و دریانوردی درخواست می کنم نسبت به احداث یک مارینای دریایی در شهر بوشهر اقدام کنند. مطالعات کامل آن توسط همین سازمان انجام شده است و سرمایه آن بخشی به وسیله خود آن‌ها و بخشی از طریق بخش خصوصی تأمین کنند. این موضوع را از طرف مردم و مسئولان استان بوشهر از سازمان بنادر و دریانوردی تقاضا دارم.

اقتصاد سرآمد: میزان اشتغال زایی از طرح مجتمع نگین را بفرمایید؟

محمد شکیبی نسب: در حال حاضر در مجتمع بیش از ۲۰۰۰ نفر به صورت مستقیم در حال فعالیت هستند و قبال این دو قرارداد سرمایه گذاری بیشتر از ۳۰۰ نفر مشغول به کار خواهند شد. در مجتمع بندری نگین با توجه به اراضی که در اختیار سازمان قرار می گیرد و درخواست های متعدد سرمایه گذاری که وجود دارد، می تواند یک فرصت بی نظیری هم برای بحث اشتغال و هم توسعه اقتصادی به وجود آید.

اقتصاد سرآمد: در کدام رشته ها، اشتغال بیشتر میسر می گردد؟

محمد شکیبی نسب: این سرمایه گذاری بیشتر برای احداث پایانه فله مایع در بحث صادرات مشتقات نفتی است ولی در اراضی پسکرانه در زون صنعتی، قطعات می تواند به صورت CKD یا منفصل از خارج وارد شود و بعد محصول نهایی تولید شود. با توجه به اینکه بندر بوشهر در محدوده منطقه آزاد قرار گرفته است، این زون صنعتی می تواند به شرط آن که برای واردات مواد اولیه یا صادرات محصول نهایی از بستر دریا استفاده کنند، برای فعالیت های ارزش افزوده مورد بهره برداری قرار گیرد.

اقتصاد سرآمد: چه وسعتی از بندر بوشهر به عنوان منطقه آزاد محسوب می شود؟

محمد شکیبی نسب: در شهر بوشهر، فقط مجموعه اداری بندر در محدوده منطقه آزاد قرار دارد و مابقی منطقه آزاد تحت تملک منابع طبیعی قرار دارد.

اقتصاد سرآمد: با توجه به پتانسیل های زیادی که بندر بوشهر دارد برای هوشمندسازی این شهر چه اقداماتی انجام شده است؟

محمد شکیبی نسب: در بحث هوشمندسازی، بندر بوشهر به عنوان یک بندر پیشرو در استفاده از سامانه های بندری از جمله سامانه مدیریت تردد کامیون است که به لحاظ مشکلات ترافیکی که در سطح شهر و مسیر منتهی به بندر وجود داشت، نرم افزاری توسط همکاران اداره کل بنادر و دریانوردی بوشهر نوشته شد که از طریق ارتباط این نرم افزار با پایانه ها، ترافیک تردد کامیون در مسیرهای منتهی به بندر را به حداقل ممکن رسانده است و توانستیم صف انتظار ورود کامیون به بندر را در حد صفر برسانیم. چون نیاز ما براساس اسکله ها و کشتی هایی است که کنار اسکله عملیات تخلیه یا بارگیری را دارند. براساس نیاز در لحظه به پایانه اعلام می شود و پایانه براساس آن، کامیون اعزام می کند و همین موضوع باعث شده انتظار یا صف کامیون در ورودی بندر به شدت کاهش پیدا بکند و خوشبختانه مشکل ترافیکی در مسیر منتهی به بندر که سالیان سال وجود داشته و باعث مشکلاتی برای شهروندان می شده حدود ۲ سال است که مرتفع شده است. این سامانه به درخواست سازمان بنادر و دریانوردی در سایر بنادر کشور هم اجرایی می شود و مورد استفاده قرار می گیرد.